

Projekt 2: Analiza możliwości algorytmów optymalizacji

Sebastian Michoń 136770, Marcin Zatorski 136834

grupa L5

1 Zarys idei

1. Obliczenia przeprowadzano dla 2 architektur:

- (a) Standardowa sieć neuronowa, złożona z warstw gęstych o kolejno 10-50(sigmoid)-100(sigmoid)-100(relu)-100(tanh)-5(sigmoid) neuronach (10 neuronów wejściowych, 5 wyjściowych; w nawiasach podano funkcje aktywacji).
- (b) Konwolucyjna sieć neuronowa, złożona z 2 kolejnych warstw konwolucyjnych i max pooling (conv2d(relu)-max_pool-conv2d(relu)-max_pool-flatten) a następnie 3 warstw gęstych o kolejno 100(sigmoid)-100(sigmoid)-5(sigmoid) neuronach. Przyjmuje na wejście tablicę trójwymiarową o rozmiarach 10x10x3

2. Operacje przeprowadzone dla pierwszej architektury:

- (a) Stworzono pewną sieć neuronową, dane treningowe i dane testowe. Dane treningowe składały się z 50.000 instancji, dane testowe z 10.000 instancji (instancje składały się z 10 wartości). Dane pochodziły z rozkładu normalnego.
- (b) Uruchamiano losowo zainicjalizowaną (z biasem z rozkładu normalnego i wagami pochodzącymi z jednorodnego inicjalizatora Xaviera) sieć neuronową dla danych treningowych. Będzie ona nazywana dalej przewzorcową siecią neuronową.
- (c) W każdym pojedynczym eksperymencie porównywano określone optymalizatory w następujący sposób:
 - i. Ustalano ground truth jako rezultat propagacji zestawu treningowego i testowego przez sieć neuronową z wagami pochodzącymi z przewzorcowej sieci neuronowej i regularyzacją (gdyby używać przewzorcowej sieci neuronowej z takimi samymi wagami i bez regularyzacji, wyniki mogłyby się różnić dla regularyzacji 'batch normalization'; Dzięki rozwiązaniu zadania w taki sposób spełniono założenie o identycznej architekturze sieci neuronowych jednocześnie - dzięki kopiowaniu wag - umożliwiając porównywanie rezultatów dla różnych rodzajów regularyzacji). Sieć ta nazywana będzie wzorcową siecią neuronową.
 - ii. Tworzono sieć neuronową dla podanej metody regularyzacji i podanych hiperparametrów (np. *dropout_rate* = 0.2). Nazywana ona będzie dalej testową siecią neuronową.
 - iii. Trenowano testową sieć neuronową w 3 epokach, domyślnie dla *batch_size* = 32 z podanym optymalizatorem.
 - iv. Po wytrenowaniu testowej sieci neuronowej ewaluowano ją na zbiorze treningowym, testowym i porównywano wagi w dwóch sieciach neuronowych: testowej i wzorcowej.
 - v. Kroki od 2. wykonywano dla pozostałych optymalizatorów.

3. Dla drugiej w analogiczny sposób przeprowadzono następujące operacje:

- (a) Stworzono pewną sieć neuronową, dane treningowe i dane testowe. Dane treningowe składały się z 20.000 instancji, dane testowe z 5.000 instancji (instancje składały się z

trójwymiarowej macierzy o rozmiarach 10x10x3). Dane pochodziły z rozkładu jednostajnego.

- (b) Uruchamiano losowo zainicjalizowaną (z biasem z rozkładu normalnego dla warstw gęstych, biasem zainicjalizowanym zerami dla warstw konwolucyjnych i wagami pochodzącymi z jednorodnego inicjalizatora Xaviera zarówno dla warstw gęstych, jak i konwolucyjnych) sieć neuronową dla danych treningowych. Będzie ona nazywana dalej przewzorcową siecią neuronową.
 - (c) Pojedynczy eksperyment był identyczny jak w przypadku klasycznej sieci neuronowej.
4. Funkcją kosztu dla porównania danych wyjściowych z testowej sieci do danych ground truth było MSE.
5. Dla pierwszej i drugiej architektury eksperymenty przeprowadzono dla następujących typów regularyzacji:
- (a) **batch_normalization**: przeprowadzano testy dla 3 optymalizatorów: SGD, Adam i AdamW(weight_decay = 0.0001). Przeprowadzono testy dla każdej pary złożonej z wartości z ciągu [4, 16, 64, 256] dla parametru batch_size i wartości z ciągu [0.1, 0.5, 0.9, 0.95, 0.99, 0.999] dla parametru momentum - w sumie wykonano 24 eksperymenty dla tej regularyzacji.
 - (b) **weight_decay**: przeprowadzano testy dla 2 optymalizatorów: SGD i AdamW. Przeprowadzono testy dla każdej wartości z ciągu [0.5, 0.1, 0.01, 0.001, 0.0001, 0.00001] dla parametru weight_decay - w sumie wykonano 6 eksperymentów dla tej regularyzacji.
 - (c) **dropout**: przeprowadzano testy dla 3 optymalizatorów: SGD, Adam i AdamW(weight_decay = 0.0001). Przeprowadzono testy dla każdej wartości z ciągu [0, 0.1, 0.2, 0.3, 0.4, 0.5] dla parametru dropout_rate - w sumie wykonano 6 eksperymentów dla tej regularyzacji.

Wykonano zatem w sumie 36 eksperymentów. Zbiór takich 36 eksperymentów nazywany będzie dalej pełnym testem. Dla standardowej sieci warstwy Dropout / Batch normalization wstawiono pomiędzy każdą parę warstw gęstych z wyłączeniem pierwszych 2 warstw (czyli na przykład 10-50-Dropout-100-Dropout-100-Dropout-100-Dropout-5). Dla sieci konwolucyjnej wstawiano warstwy dropout i batch normalization w te same miejsca, ponadto:

- (a) Za warstwą konwolucyjną wstawiono dropout.
 - (b) Za warstwą max_pooling wstawiono batch_normalization, jeśli właśnie ten typ regularyzacji był testowany.
6. Funkcja kosztu wag dla standardowej sieci gęstej:
- (a) Zaimplementowano standardową funkcję liczącą MSE będącą uśrednioną sumą błędów kwadratowych dla wszystkich wag i biasów (bias liczony był w średniej MSE jako jedna z wag).
 - (b) Aby porównywać wagi neuronów, które są w jakiś sposób związane, przed wyliczeniem funkcji kosztu modyfikowano macierze wag w wytrenowanej testowej sieci neuronowej tak, aby neurony, które mają podobne wartości wag i biasa na wejściu były na tych samych pozycjach w obydwu porównywanych sieciach neuronowych.
 - (c) W *tensorflow* element macierzy wag $W_{i,j}$ oznacza wagę i -tego wyjścia z poprzedniej warstwy dla j -tego wejścia kolejnej warstwy. Co za tym idzie, wektor $V_j = [W_{1,j}, W_{2,j} \dots W_{n,j}, b_j]$ reprezentuje kolejne wagi na wejściu j -tego neurona w kolejnej warstwie.

- (d) Dla wszystkich macierzy wag i biasów - począwszy od pierwszej - porównywano ujemne podobieństwo kosinusowe pomiędzy każdą parą wektorów V_j w obu sieciach (wzorcowej i testowej) dla tej samej warstwy.
- (e) Celem metody była maksymalizacja podobieństwa neuronów na tych samych pozycjach; w tym celu wykorzystano metodę węgierską, aby wybrać minimalną możliwą sumę ujemnych podobieństw kosinusowych przy pewnej zamianie miejscami pozycji neuronów. Rezultatem metody węgierskiej była sekwencja par $1 : a_1, 2 : a_2, \dots m : a_m$ oznaczająca, że aby zminimalizować sumę ujemnych podobieństw kosinusowych wektorów wag (z biasem) dla pojedynczego neuronu należy dokonać takiej transformacji na macierzy wag, aby kolumna o indeksie a_i była na pozycji i -tej po transformacji testowej sieci neuronowej. Transformację tę osiągnięto przez:

$$\begin{bmatrix} k_1 & k_2 & \dots & k_m \end{bmatrix} \begin{bmatrix} e_{a_1} & e_{a_2} & \dots & e_{a_m} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} k'_1 & k'_2 & \dots & k'_m \end{bmatrix}$$

gdzie e_i oznacza pionowy wektor jednostkowy wypełniony zerami i jedną jedynką w pozycji i -tej, wektory jednostkowe mają rozmiar m (macierz z prawej jest kwadratowa), wektory k_j to kolumny macierzy wag przed transformacją. W ten sam sposób transformowano wektor biasów.

- (f) Analogicznie, jeśli za daną warstwą była inna warstwa gęsta, zamieniono kolejnością wiersze następnej macierzy wag tak, aby kolejność neuronów była taka sama w obu macierzach (a zatem należało zmienić kolejność wartości wychodzących z poprzedniej warstwy):

$$\begin{bmatrix} e_{a_1}^T \\ e_{a_2}^T \\ \dots \\ e_{a_m}^T \end{bmatrix} \begin{bmatrix} w_1 \\ w_2 \\ \dots \\ w_m \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} w'_1 \\ w'_2 \\ \dots \\ w'_m \end{bmatrix}$$

gdzie w_i oznacza i -ty wiersz pierwotnej macierzy. Nie transformowano wektora biasów, ponieważ nie miał on związku z transformacją pozycji wyjść z poprzedniej warstwy.

7. Funkcja kosztu wag dla sieci konwolucyjnej była standardową funkcją opisaną w skrypcie projektu: MSE pomiędzy wszystkimi wagami i biasami w obu sieciach, funkcja ta nie bierze pod uwagę permutacji neuronów; powodów odstąpienia od opisanej wyżej funkcji kosztu dla wag było kilka:
- (a) Jest ona powolna; Przetwarzanie wszystkich opisanych powyżej testów w 3 epokach trwało ok. 2h. Aby ją przyspieszyć, najpewniej należałoby wykonać pewne operacje na poziomie Cythona (złożonościowo $O(n^3)$ nie jest problemem, operacje na pojedynczych elementach macierzy tensorflow - już tak).
 - (b) Po kilku warstwach wartości MSE wynikające z porównania macierzy wag bez uwzględniania permutacji były bardzo podobne dla algorytmu opisanego w punkcie 6; wynika to m.in. z propagacji błędu (metoda opisana wyżej ma sens, jeśli neurony we wcześniejszej warstwie są w prawie takiej samej kolejności w testowej i wzorcowej sieci neuronowej; liczba błędnie weryfikowanych neuronów rosła wraz z każdą warstwą do momentu, w którym funkcje kosztu dla obu metod po 5 warstwach były niemal identyczne).
8. Przeprowadzono 5 pełnych testów, opisano w tym sprawozdaniu tylko 2. Pozostałe zostały pokrótce opisane w podrozdziale 2.3, wykresy pochodzące z tych eksperymentów znajdują się w folderze *Comparisons*.

2 Rezultaty i ich omówienie

2.1 Testy pierwszej sieci

2.1.1 Testy batch normalization

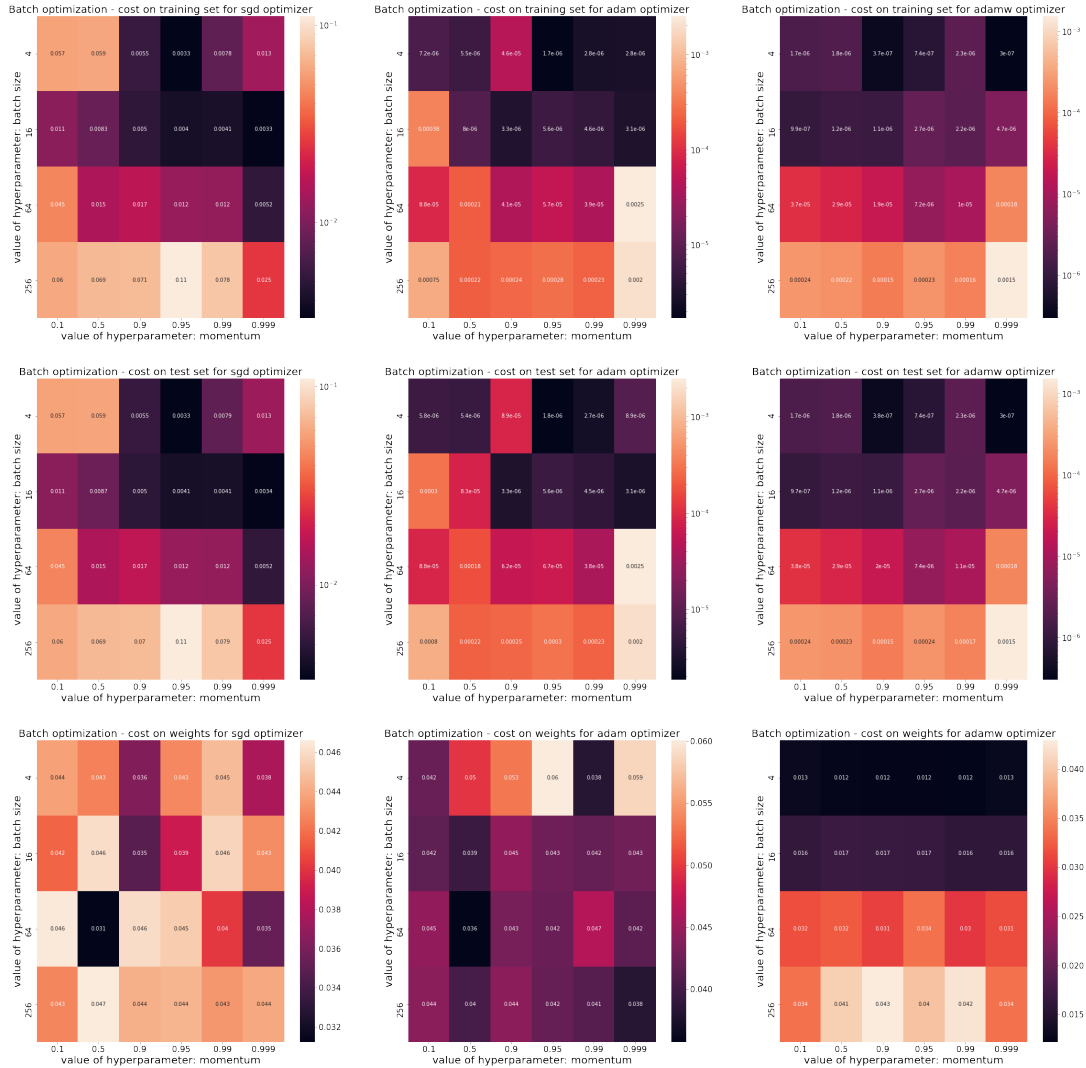

Figure 1: Rezultaty nauki sieci z regularyzacją typu batch normalization

Opis testów i ich rezultatów:

1. Na tym i każdym kolejnym wykresie wartości funkcji kosztu dla zestawu testowego i treningowego będą przedstawiane w skali logarytmicznej, nawet dla SGD.
2. Funkcja kosztu dla zbioru treningowego i testowego to MSE z porównania outputów sieci testowej i sieci wzorcowej, dla wag jest to wartość wyznaczona w sposób opisany w punkcie 6 (rozdział 1.).

3. Wartości funkcji kosztu dla zbioru treningowego i testowego są nieomal identyczne - wynika to z:
 - (a) 50.000 Instancji danych treningowych pochodzących z tego samego rozkładu co dane testowe - pociąga to za sobą możliwość efektywnego wytrenowania sieci.
 - (b) Braku szumu w danych wyjściowych - Wzorcowe wartości na wyjściu są funkcją zależną jedynie od inputu.
 - (c) Identycznej architektury obu sieci neuronowych.

Obserwacja ta będzie zauważalna we wszystkich kolejnych testach.

4. Najlepsze rezultaty optymalizatora SGD dla zbioru treningowego i testowego w tych eksperymentach (wartość MSE rzędu około 0.001) są porównywalne z najgorszymi rezultatami optymalizacji Adam i AdamW. Obserwacja ta będzie się powtarzała w kolejnych testach.
5. Wszystkie optymalizatory uzyskały najniższe wartości funkcji kosztu dla zbioru treningowego i testowego dla $\text{momentum}=0.95$ albo 0.9 (w teście `ann_1` tej architektury najlepszą wartością momentum było zawsze 0.99).
6. Dla SGD najlepsze i najbardziej stabilne wartości funkcji kosztu dla zbioru treningowego i testowego osiągnano dla $\text{batch_size} = 16$, dla Adam i AdamW dla $\text{batch_size} = 4$.
7. Wartości funkcji kosztu dla zbioru treningowego i testowego dla batch_size wyższego równego 64 są prawie zawsze wyższe niż dla mniejszego batch_size (przy czym im wyższy batch_size , tym szybciej wykonują się obliczenia).
8. AdamW dla $\text{batch_size} = 4$ bardzo dobrze dopasowywał się do wag sieci wzorcowej; żaden inny optymalizator w tym eksperymencie nie osiągnął podobnych rezultatów dla opisanej w paragrafie 6 funkcji kosztu (0.12 AdamW względem 0.31 SGD). W ogólności AdamW lepiej dopasowywał wagi do sieci wzorcowej niż pozostałe optymalizatory zarówno w tych eksperymentach, jak i w następnych.
9. Wagi sieci neuronowej będące rezultatem optymalizacji SGD są bardziej zbliżone do wag wzorcowej sieci neuronowej niż wagi będące rezultatem optymalizacji algorytmem Adam.

2.1.2 Testy weight decay

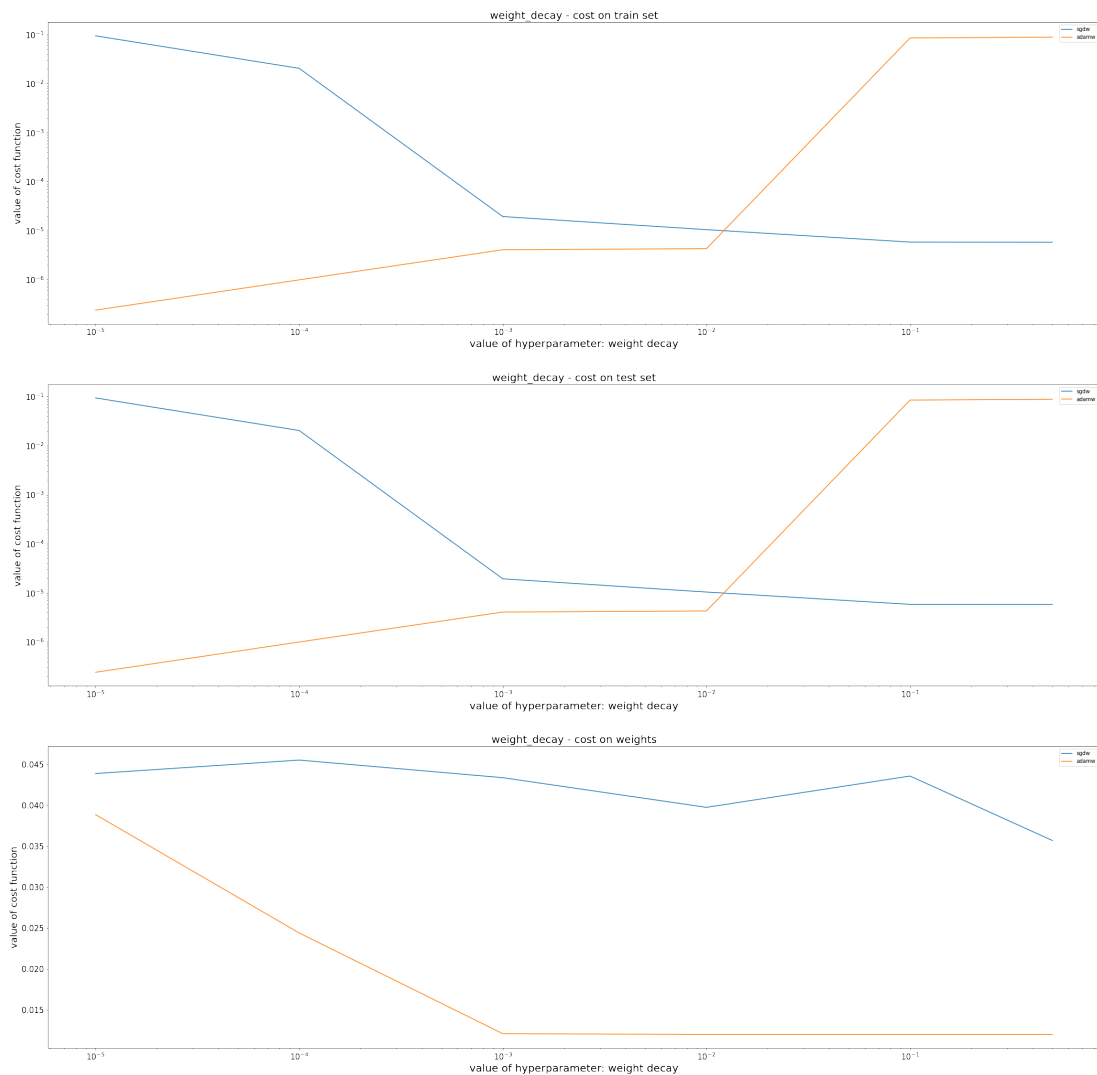

Figure 2: Rezultaty nauki sieci z różnymi wartościami weight decay w optymalizatorze.

Opis testów i ich rezultatów:

1. Skale na obu osiach są skalami logarytmicznymi z wyjątkiem ostatniego rysunku, gdzie na osi y jest skala liniowa.
2. W kontekście błędu na zbiorach treningowym i testowym optymalizator SGDW osiągał najlepsze rezultaty dla weight decay większego niż 0.1, z kolei AdamW osiągał najlepsze rezultaty dla weight decay rzędu 10^{-5} (W teście ann_1 tą wartością było 10^{-4}).
3. Pomimo ponad stukrotnie wyższej wartości funkcji kosztu dla zestawu testowego i treningowego dla AdamW niż SGDW dla weight decay rzędu 0.1, funkcja kosztu dla wag była około 3 razy

niższa dla algorytmu AdamW niż dla SGD. W ogólności, funkcja kosztu wag była prawie stała dla SGD (na poziomie 0.45) i malejąca dla AdamW.

2.1.3 Testy dropoutu

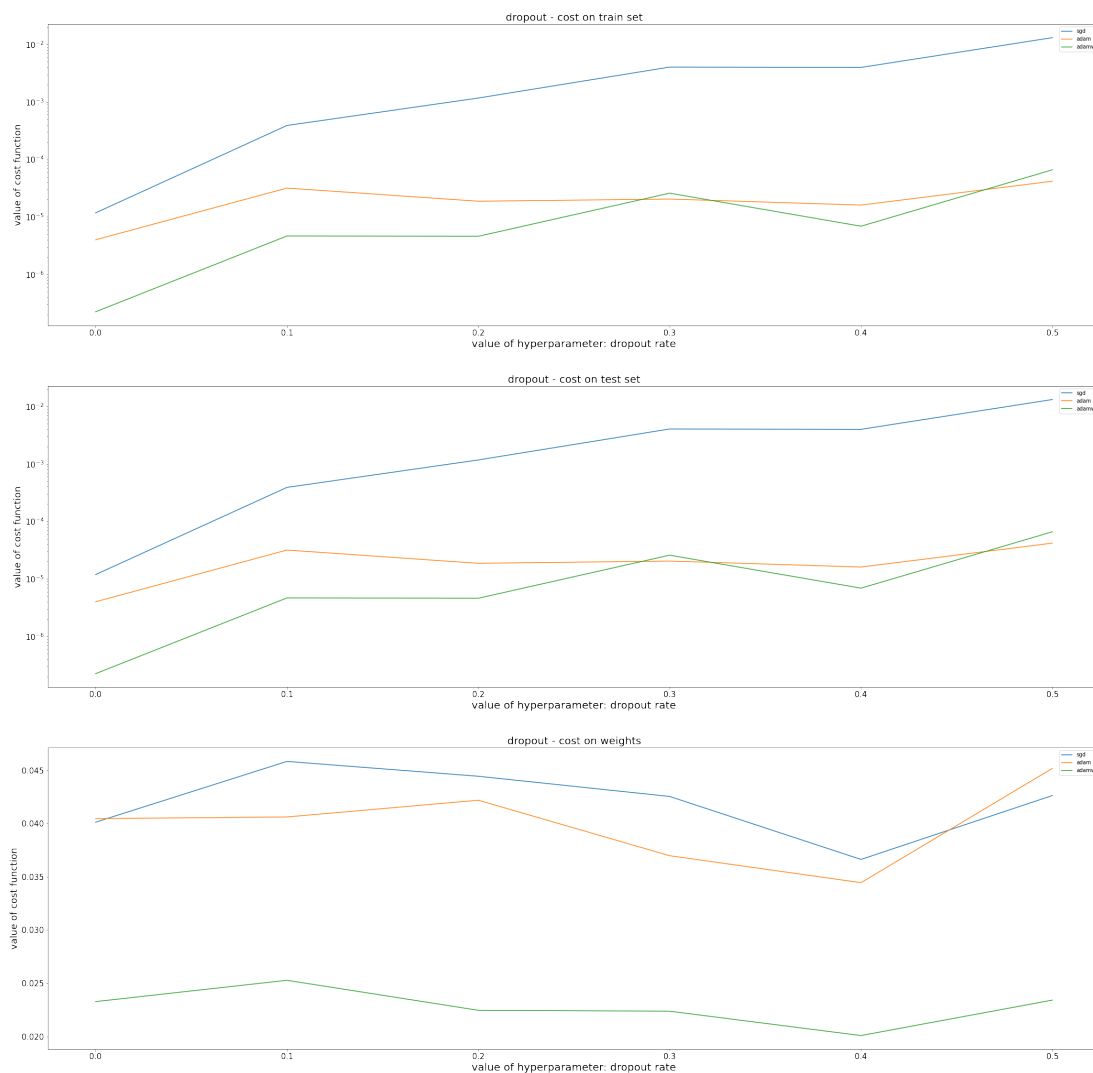

Figure 3: Rezultaty nauki sieci z różnymi wartościami dropout rate.

Opis testów i ich rezultatów:

1. Skale na osi y są skalami logarytmicznymi z wyjątkiem ostatniego rysunku, gdzie na osi y jest skala liniowa.
2. Wzrost dropout rate często prowadził do wyższych wartości funkcji kosztu na zestawach treningowym i testowym - może to wynikać z kilku czynników:

- (a) Celem dodania dropoutu jest uniknięcie przetrenowania i dostosowania się sieci neuronowej do wyników obciążonym pewnym szumem; w tych danych nie ma żadnego szumu, teoretycznie można osiągnąć funkcję kosztu równą 0 dla każdych danych.
 - (b) Istnienie dropoutu może penalizować próbę upodobnienia sieci testowej do wzorcowej sieci neuronowej, np. przez odrzucanie neuronów istniejących we wzorcowej sieci mających kluczowy wpływ na rezultat.
3. Wszystkie 3 optymalizatory osiągały najbardziej podobną sieć neuronową do sieci wzorcowej dla *dropout_rate* = 0.4 (w teście *ann_1* tą wartością było 0.3).
 4. AdamW dopasowywał się wyraźnie lepiej do wag wzorcowej sieci niż pozostałe optymalizatory.

2.1.4 Uwagi ogólne

1. Najlepszą wartość funkcji kosztu dla zbioru treningowego i testowego osiągał algorytm AdamW dla batch normalization, przy *batch_size* = 4 i *momentum* = 0.9 ($MSE = 3.7 * 10^{-7}$ dla treningowego i $MSE = 3.8 * 10^{-7}$ dla testowego).
2. Najlepszą wartość funkcji kosztu dla wag osiągał algorytm AdamW dla batch normalization, przy *batch_size* = 4 i momentum będącego jedną wartością z ciągu [0.5, 0.9, 0.95, 0.99] (0.012) dla testowego.
3. Niewykluczone, że samo batch normalization miało mniejszy wpływ na rezultaty niż zmiana *batch_size*.
4. Optymalizator SGD osiągał gorsze wartości funkcji kosztu na zbiorach treningowym i testowym dla wszystkich testów, dla wszystkich danych.
5. Na ogół optymalizator Adam osiągał mniej podobne wagi do sieci wzorcowej niż SGD (widoczne na wykresie 1 dla batch normalization). Może to wskazywać na przetrenowanie sieci przy użyciu tego optymalizatora.
6. Regularyzacja mogła prowadzić do zmniejszenia funkcji kosztu dla porównania wag sieci wzorcowej i trenowanej, co można zauważyć na wykresie 3 (najniższy wykres pokazuje funkcję kosztu wag w zależności od dropoutu).

2.2 Testy drugiej sieci

Rezultaty były bardzo podobne do rezultatów dla pierwszej sieci, toteż opisywane będą tylko własności niewystępujące w testach pierwszej sieci.

2.2.1 Testy batch normalization

Opis testów i ich rezultatów:

1. W przeciwieństwie do standardowej sieci gęstej optymalizator Adam osiąga wyraźnie lepsze rezultaty na zbiorach treningowym i testowym dla niższej wartości *batch_size*.
2. Dla optymalizatorów SGD i Adam podobieństwo wag wynikowej sieci do wag wzorcowej sieci wydaje się być niezależne od *batch_size* i momentum.

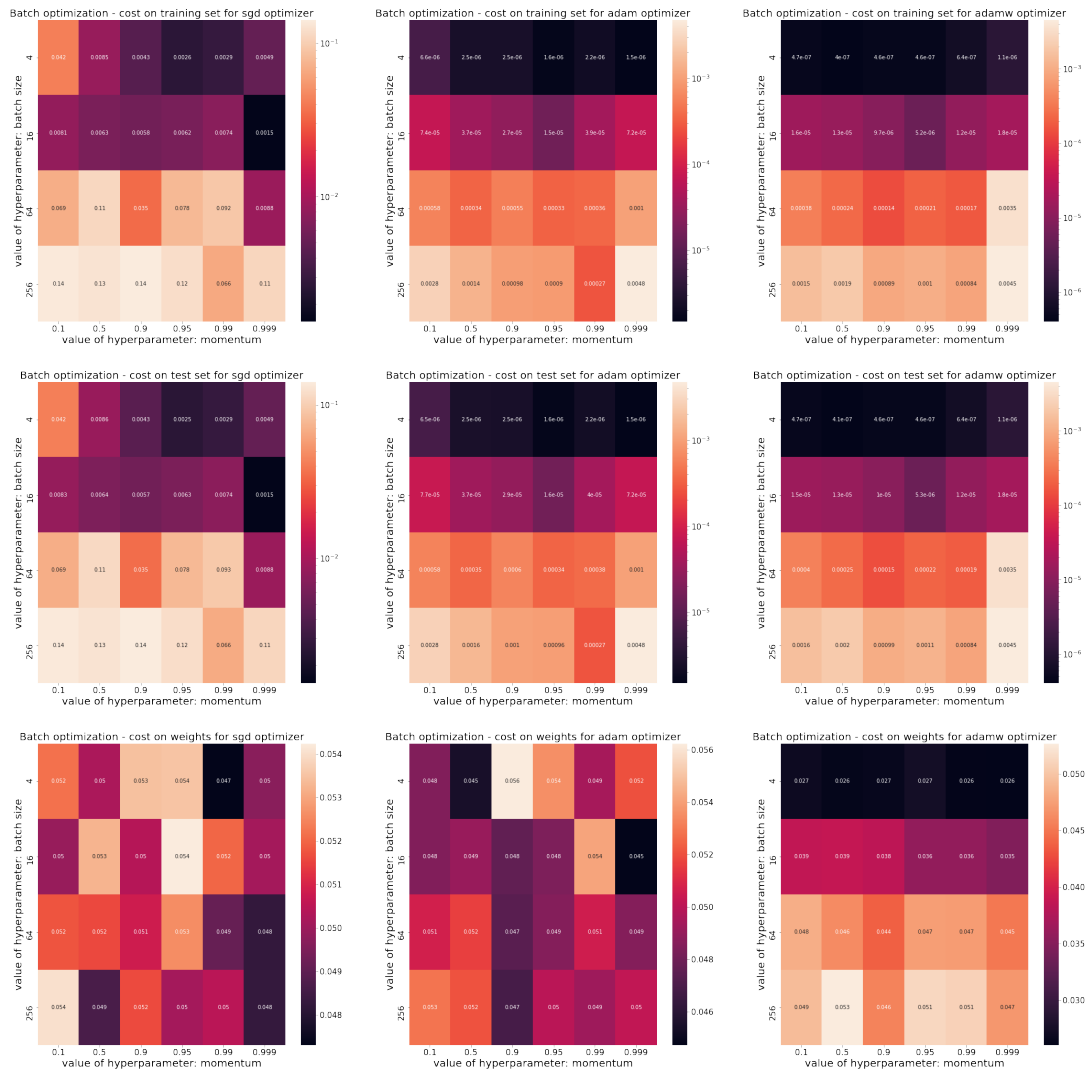

Figure 4: Rezultaty nauki sieci z regularyzacją typu batch normalization

2.2.2 Testy weight decay

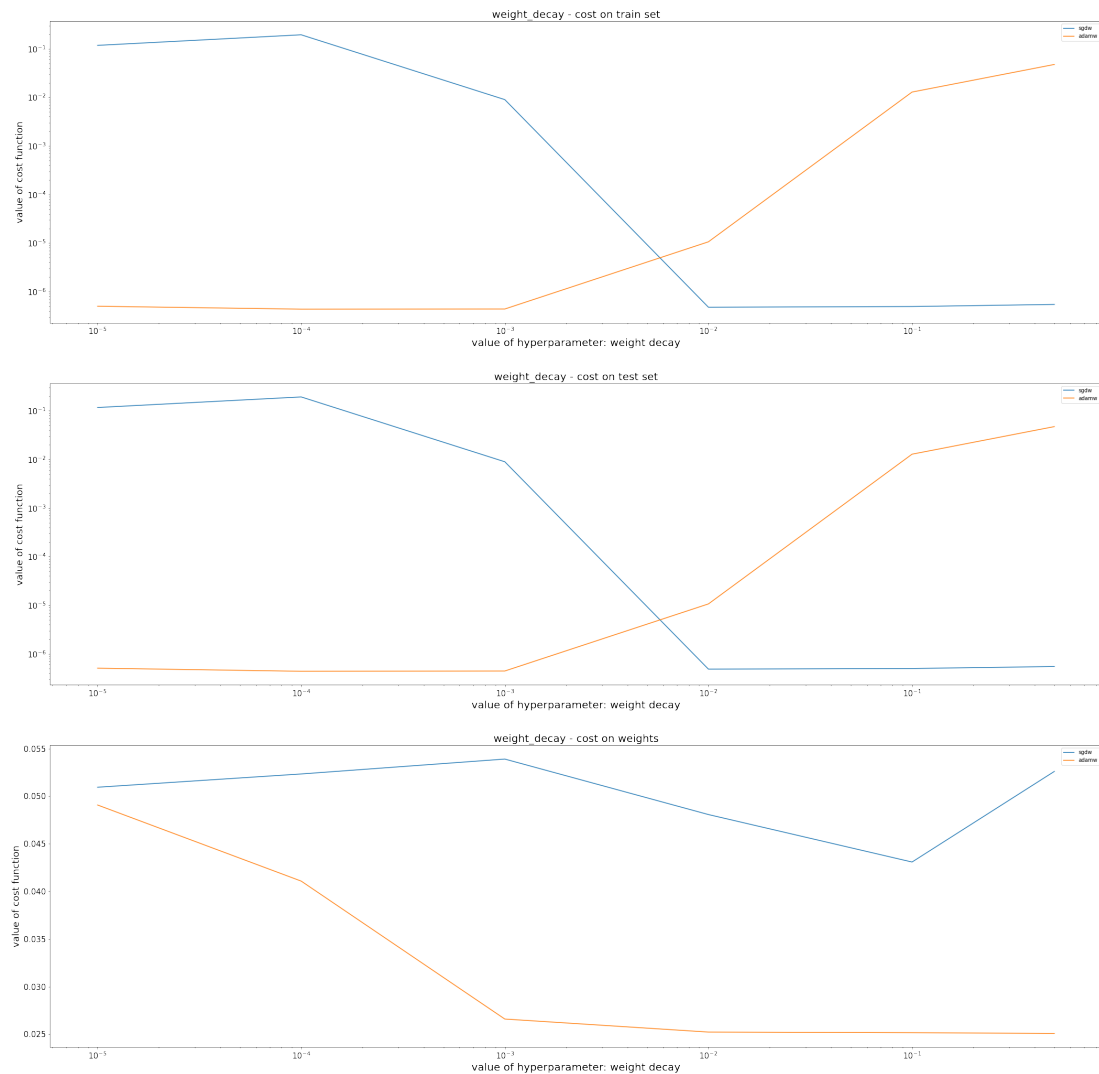

Figure 5: Rezultaty nauki sieci z różnymi wartościami weight decay w optymalizatorze.

Opis testów i ich rezultatów:

1. Podobny przebieg obu funkcji kosztu na zbiorze treningowym/testowym dla wszystkich przeprowadzonych testów wskazuje na to, że dla większości danych pewne wartości `weight_decay` mogą (albo nawet powinny) być preferowane nad inne: dla AdamW wartości $weight_decay \leq 10^{-3}$, dla SGDW wartości $weight_decay \geq 10^{-2}$

2.2.3 Testy dropoutu

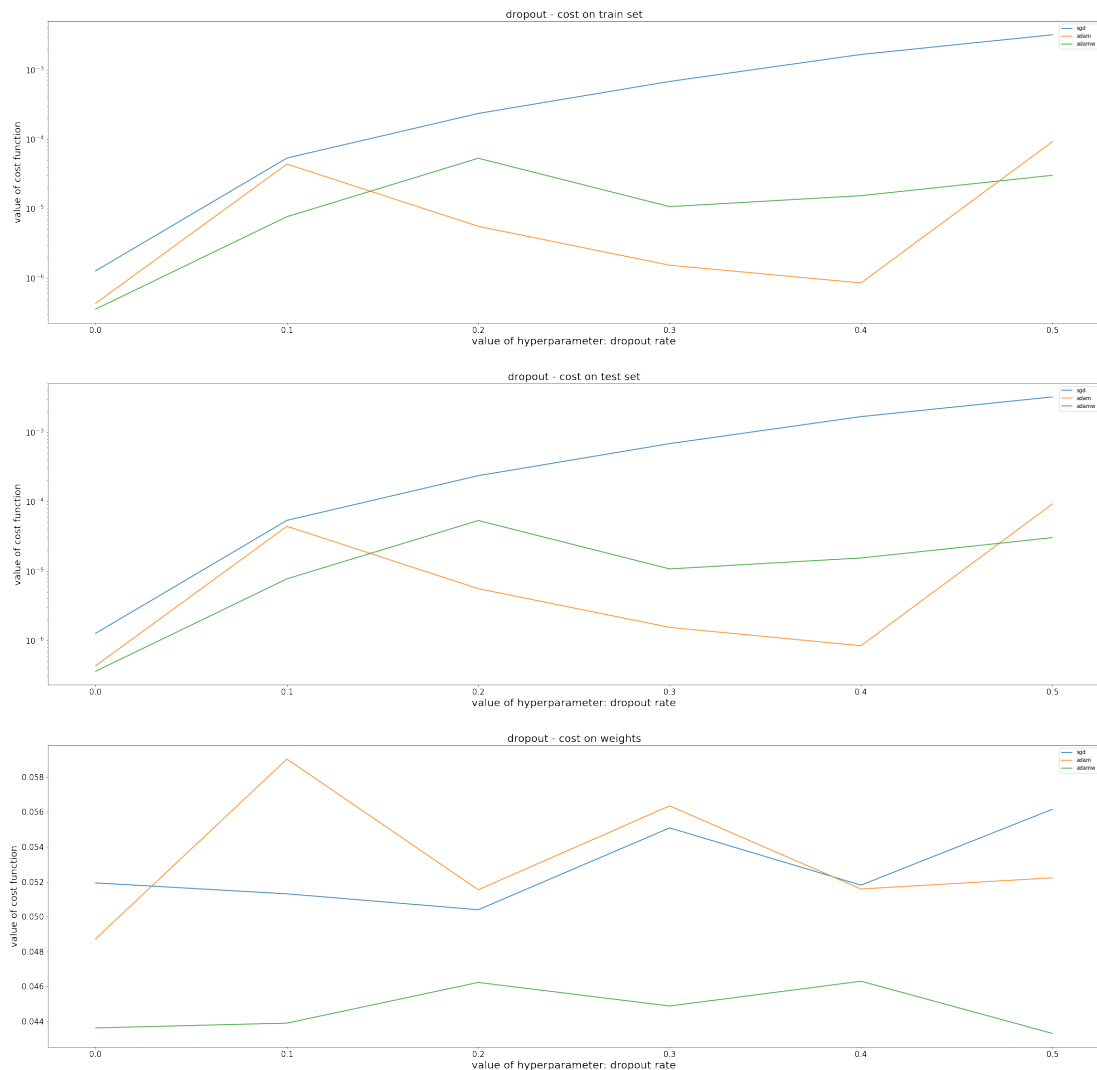

Figure 6: Rezultaty nauki sieci z różnymi wartościami dropout rate.

Opis testów i ich rezultatów:

1. Wszystkie optymalizatory osiągały gorsze wartości funkcji kosztu dla zestawu treningowego/testowego przy istnieniu $dropout_rate > 0$
2. Optymalizator AdamW najlepiej dopasowywał się do wag wzorcowej sieci dla $dropout_rate = 0.5$. Raczej nie byłoby zasadnym wyciągać z tego faktu dalekosiężnych konsekwencji, różnice pomiędzy tą wartością dla $dropout_rate = 0.5$ i $dropout_rate = 0$ są znikome. Wskazuje to natomiast na zasadność korzystania z tej regularyzacji jeśli celem jest dążenie do jak najbardziej podobnej sieci względem sieci wzorcowej.

2.2.4 Uwagi ogólne

1. Najlepszą wartość funkcji kosztu dla zbioru treningowego i testowego osiągał algorytm AdamW dla batch normalization, przy $batch_size = 4$ i $momentum = 0.5$ ($MSE = 4 * 10^{-7}$ dla treningowego i $MSE = 4.1 * 10^{-7}$ dla testowego).
2. Najlepszą wartość funkcji kosztu dla wag wynoszącą 0.026 osiągał algorytm AdamW dla batch normalization, przy $batch_size = 4$ i momentum będącego wartością z ciągu $[0.99, 0.999]$ (Z powodu użycia innej funkcji kosztu dla wag nie ma sensu porównywać tej wartości do wartości z poprzedniej sieci).
3. Pomimo zmiany rozkładu danych treningowych/testowych, zmniejszenia liczby ich instancji i architektury sieci, rezultaty obu testów (a także pozostałych testów, opisanych w 2.3) przynoszą bardzo podobne rezultaty. Tezy, które można wysnuć z tych eksperymentów zostaną sformułowane we wnioskach (3).

2.3 Pozostałe testy - opis

Nazwy testów to ich symbole w folderze *Comparisions*.

1. Testy conv_0 - w tych testach dla sieci konwolucyjnej w warstwach ukrytych było kolejno: 70, 50, 5 neuronów (w przedstawionych tutaj sieciach było to 100-100-5 neuronów). Funkcje aktywacji takie same, dane treningowe/testowe były generowane z rozkładu normalnego.
2. Testy conv_1 - w tych testach dla sieci konwolucyjnej dane treningowe/testowe były generowane z rozkładu normalnego, warstwy konwolucyjne nie miały funkcji aktywacji, poza tym test był identyczny w stosunku do opisanego w tym sprawozdaniu.
3. Testy conv_1 zostały opisane w tym sprawozdaniu w podrozdziale 2.2.
4. Testy ann_0 zostały opisane w tym sprawozdaniu w podrozdziale 2.1.
5. Testy ann_1 standardowej sieci neuronowej były identyczne jak te opisane w podrozdziale 2.1, co za tym idzie różniły się wyłącznie wagami (i biasami). W rozdziale 2.1 przy różnicach pomiędzy tymi dwoma testami określano ten test jako 'inny test'.

3 Wnioski

1. Optymalizator SGD zawsze osiągał gorsze rezultaty niż AdamW z $weight_decay=10^{-4}$, ponadto nie wykonywał się znacząco szybciej niż AdamW.
2. Wykorzystanie optymalizatora AdamW z dobrze dopasowanym $weight_decay$ praktycznie zawsze prowadzi do lepszych rezultatów niż wykorzystanie optymalizatora Adam w kontekście podobieństwa wag sieci neuronowych, i bardzo często w kontekście funkcji kosztu dla zbioru treningowego/testowego.
3. Wartość $weight_decay$ ma bardzo duży wpływ na działanie optymalizatora, może powodować osiągnięcie nawet 10^5 razy mniejszej funkcji kosztu niż dowolna wartość tego hiperparametru. Optymalna wartość tego hiperparametru jest zależna od algorytmu.
4. Parametr momentum dla batch normalization na poziomie 0.95/0.99 zdaje się być odpowiedni dla testowanych optymalizatorów, jego domyślna wartość w tensorflowie wynosi 0.99.

5. Przy używaniu batch normalization niższa wartość batch_size niekoniecznie prowadziła do lepszej wartości funkcji kosztu pomimo dłuższego przetwarzania i większej liczby aktualizacji wag dla tej samej liczby epok (jest to widoczne dla optymalizatora SGD, wykres 1).
6. W specyficznym przypadku bez żadnego "szumu" w danych wyjściowych dropout nie prowadził do polepszenia predykcji na zbiorach treningowym i testowym, wręcz przeciwnie. Wartość dropoutu na poziomie 0.3-0.5 pozwalała natomiast czasem najlepiej dopasować się do wag sieci wzorcowej.
7. Pomimo tego, że optymalizator Adam prawie zawsze dokonywał lepszej predykcji dla zbioru treningowego/testowego niż SGD, na ogół wagi sieci optymalizowanej przez optymalizator Adam nie były bardziej podobne do wag sieci wzorcowej niż te wynikające z użycia optymalizatora SGD; może to wskazywać na możliwość zajścia problemów dla tego optymalizatora związanych z przetrenowaniem (które w tych testach nie były widoczne, bo instancje pochodziły z tego samego rozkładu i nie było "szumu" w danych wyjściowych).